

Salamon Áron És Golda Barátokkal

A [második] férjemnek, Salamon Áronnak egy barátja jött meglátogatni őt Kanadából, akkor készítettük ezt a képet. A férjem ül, mellette én vagyok, a hátsó sorban középen a férjem barátja, mellette jobbra a felesége, balra pedig a menyé. Már nem emlékszem, hogy hívták a férfit, de nagyon jól ment neki Kanadában, a felesége pedig egy lengyel asszony volt, vallásosak voltak. A fia készítette a képet, ő mérnök volt, a felesége pedig, aki a bal szélén látszik, doktornőnek tanult. De a lengyel nő olyan vallásos volt, hogy ő nálam csak egy teát, egy főtt tojást evett meg, egyebet semmit. A fiatalok nem, a fia és a menyé ettek, nem húsfélét, de sajtfélét ettek, azt mondták, a mi sajtokunk jobb, mint az amerikai, az túl zsíros, de a miénk nem olyan zsíros. Miután az első férjem, Simonovits Jenő meghalt 1970-ben, sok mindent eladtam, a lovakat is eladtam, de azt' férjhez mentem másodszor, annak volt lova szintén. A második férjem Salamon Áron volt, Urinak mondták. Egy évvel volt fiatalabb az első férjemnél, 1908-ban született itt, [Máramaros]Szigeten. Vele csak polgárilag esküdtem meg, körülbelül 1972-ben mentem én férjhez. Muszáj volt férjhez menjek, mert olyan volt a foglalkozásunk, hogy volt két stráfszekér, lovak, dolgoztam kocsisokkal, és azok nagyon szemtelenek voltak, nem maradhattam egyedül. És akkor korán [hamar] kellett férjhez menni. Nálunk, a zsidóknál, miután meghal egy asszonynak a férje, nem bűn, még ha négy hétre rá megy is férjhez. Mert a mi vallásunk úgy írja elő, minthogy paráználkodik, inkább legyen férjnél, és legyen inkább családja. A második férjem először 1936-ban nősült, az első felesége érmihályfalvi volt, azt hiszem, Jucának hívták. Egy kislányuk volt, azzal deportálták el a feleségét. Visszajött a felesége, de szegényke meghalt 1954-ben, rákban. A második férjem 1989-ben halt meg, a revolúció előtt [lásd: az 1989-es romániai forradalom]. Kóser háztartást még én is tartottam. [Most már] Egyben mosogatok, de nem kavaram össze a tejest a hússal. Semmibe, amiben hús van, nem teszünk tejfölt. És érdekes, egyik férjem sem volt olyan nagyon vallásos, nem voltak pájeszlisek, se szakállasok, de nem szerették vegyíteni, hogy a paprikásra vagy a töltött káposztára, vagy nem tudom mire, tegyenek tejfölt, nem. A tejföl külön ment, és a hús meg külön. Úgy szokták ők is meg. Most nincs sakterünk, miután meghalt a sakter, ide más sakter nem jött. De ha én veszek húst, kikóserezem. Mert már így szoktam meg, hogy az ki kell legyen áztatva a vértől, kisózva, jól lemosva, és úgy lehet főzni. Ez egészség szempontjából is jó. Disznóhúst nem

eszem most sem, nem vagyunk ahhoz megszokva. Bűn, mi úgy tanultuk, hogy bűn enni a disznóhúst. A disznóhús nagyon egészségtelen. Legelőször, ha megbetegszel, az orvos eltilt a disznóhústól, mert az egy nagyon nehéz hús, és zsíros, nem egészséges. De disznóhúst enni, ahhoz meg kell legyél szokva gyerekkortól, hogy bírjad. Hát én ebben a korban, ha én nem vigyáznék az egészségemre, hogy néznék ki? Mert én már a hetvenhetedik évemben vagyok. De hál' istennek, jól vagyok. Ami nekem nem jó, azt én nem eszem. Megfőzöm, elkészítem, mert szoktak lenni vendégeim, de én abból nem eszek. Csak amit tudom, hogy nekem szabad, és nekem jó. Én nem járom az orvosokat, nem szedek orvosságot.